

Wij kijken altijd verder
Omdat het om mensen gaat

Wetsvoorstel instemmingsrecht OR m.b.t. pensioen ingediend!

Het instemmingsrecht van de OR m.b.t. pensioen is niet duidelijk in de WOR geregeld. Het Kabinet wilde daarom de WOR per 01-01-2016 wijzigen. Die datum is niet gehaald, maar het wetsvoorstel is wel op de valreep van 2015 ingediend bij de Tweede Kamer. Maar of het nu duidelijker en beter wordt ...?

Wat is nu niet duidelijk?

Het instemmingsrecht van de OR m.b.t. pensioen is nu niet duidelijk. In de WOR wordt bijvoorbeeld nog steeds het verouderde en onduidelijk begrip "pensioenverzekering" gebruikt. Ziet dat begrip nu toe op de pensioenregeling (de pensioenovereenkomst) of op de pensioenuitvoering (de uitvoeringsovereenkomst)? Dat is belangrijk want de kwaliteit van de uitvoering (lees: de uitvoeringsovereenkomst) bepaalt immers ook de kwaliteit van de pensioenregeling (lees: de pensioenovereenkomst). Bovendien verschilt het instemmingsrecht van de OR ook nog eens per uitvoerder: is het een verzekeraar, PPI, ondernemings- of bedrijfstak- of algemeen pensioenfonds?

Hoe gaat het worden?

Met de nieuwe wet wordt het naar onze mening niet duidelijker en beter. We vatten de hoofdlijnen voor je samen:

- Het wetsvoorstel regelt dat het instemmingsrecht van de OR m.b.t. pensioen toeziet op de pensioenovereenkomst (dus: de pensioenregeling);
- Dat instemmingsrecht heeft de OR als het gaat om een verzekeraar, PPI, pensioenfonds of een buitenlandse pensioenuitvoerder. Maar niet voor het deel van de pensioenovereenkomst dat verplicht door een bedrijfstakpensioenfonds wordt uitgevoerd;
- En wat betreft de uitvoeringsovereenkomst? Dat wordt ingewikkeld: de OR heeft instemmingsrecht op onderdelen in de uitvoeringsovereenkomst die de pensioenovereenkomst raken. Zoals bijvoorbeeld de wijze waarop de premie wordt bepaald of de toeslagverlening (indexatie). Maar let op: OR en werkgever moeten zelf maar bepalen om welke zaken het gaat;
- Nieuw in de Wet is daarom de informatieplicht: werkgevers moeten de OR ruim op tijd schriftelijk informeren over het vaststellen, wijzigen of intrekken van een uitvoeringsovereenkomst;
- En om het "eenvoudiger" te maken: de OR heeft weer wel instemmingsrecht als het gaat om "de keuze" voor een buitenlandse pensioenuitvoerder.

Klik [hier](#) voor het complete wetsvoorstel

Conclusie en tips voor de OR

De conclusie is dat het er niet duidelijker en beter op gaat worden. Uiteraard houden we je van de verdere ontwikkelingen op de hoogte. Op voorhand al enkele tips voor de OR:

- Stel je vooralsnog op het standpunt dat de OR zowel instemmingsrecht heeft m.b.t. de pensioenovereenkomst als de uitvoeringsovereenkomst;
- Leg afspraken met de werkgever daarover vast in een zogenaamde ondernemingsovereenkomst (bovenwettelijk instemmingsrecht). Sterker nog: Staatssecretaris Klijnsma adviseert dit!;

Redactie

mr. C.M.C.P. (Corry) van Herpen CPL
J. (Jaap) Harmsen CPC
info@pensioenperspectief.nl

De Horsterkamp 12
7251 AZ Vorden
Tel: (0575) 55 30 50

Barbara Strozzilaan 101
1083 HN Amsterdam
(020) 240 22 93

Pensioen ProjectOR 30

- Is er sprake van een ondernemingspensioenfonds? Onderzoek dan hoe nu geregeld is “wie waarover welk recht heeft”. Dat verschilt per geval. Met die wetenschap kan de OR beter inspelen op de komende wetswijziging. Volgens Klijnsma zijn er ongeveer 268 pensioenregelingen bij een ondernemingspensioenfonds waarbij de OR (straks) instemmingsrecht heeft. Geldt dat ook voor jouw OR?
- Is onze [Workshop Pensioen](#) iets voor jouw OR? Dan ben je in één dag deel volledig bijgepraat.

AOW-gat? > sorry dat je d'r bij komt!

Het AOW-gat ontstaat op het moment dat werknemers op 65 jaar met pensioen gaan maar dan nog geen recht hebben op AOW-uitkering. Het Ministerie van Defensie heeft voor haar medewerkers een oplossing...

AOW-gat bij pensionering op 65 jaar

In 2016 is de AOW leeftijd 65 jaar en 6 maanden. Maar het pensioen dat tot 2014 is opgebouwd heeft in veel gevallen nog steeds een pensioenleeftijd van 65 jaar. Met name “oudere” werknemers hebben dus voor het grootste deel van hun pensioen nog steeds de pensioenleeftijd van 65 jaar. Maar ja, dan loop je wel tegen een AOW gat aan. In 2016 is dat dus 6 maanden lang de gemiste AOW-uitkering. Dat bedrag is afhankelijk van de persoonlijke situatie en kan oplopen tot zo'n € 7.000,- voor “alleenstaanden”.

GESCHIKT (voor personeel Defensie) of ONGESCHIKT (voor bedrijfsleven)

Uit haar [brief](#) van 14-12-2015 blijkt dat Minister Hennis-Plasschaart hierover met de “centrales overheids personeel” een afspraak heeft gemaakt. Het AOW-gat wordt per maand gevuld, inclusief vakantiegeld. Da's een mooie oplossing die in het bedrijfsleven meestal niet haalbaar zal zijn. Ach ja, was het niet Dorus die destijds al zong “[sorry dat je d'r bij komt](#)”!

Tips voor de OR in het bedrijfsleven

- Onderzoek wat de pensioenleeftijd is van het pensioen dat is opgebouwd tot 2014. Is de pensioenleeftijd van 65 jaar gehandhaafd of is die ook voor dit “oude” pensioen verhoogd naar het 67^e jaar?
- Vaak wordt er doorgewerkt tot het 65^e jaar. Uitstel van pensioen naar de (hogere) AOW leeftijd kan dan onder voorwaarden. Zo is bijvoorbeeld volledig uitstel alleen mogelijk bij volledig “doorwerken”. En moet de mogelijkheid tot uitstel zijn opgenomen in de “oude” pensioenregeling tot 2014. Is dat (door werkgever/pensioenuitvoerder) geregeld?

Introductie Algemeen Pensioenfonds

Op de valreep in 2015 heeft de Eerste Kamer ingestemd, de Wet Algemeen pensioenfonds gaat in per 01-01-2016. Een korte opfrisser...

Wat is een APF?

Het algemeen pensioenfonds (APF) wordt als nieuwe soort pensioenuitvoerder aan het lijstje toegevoegd. Met ingang van 01-01-2016 is het dus mogelijk dat een pensioenregeling bij een APF wordt ondergebracht. In de loop van dit jaar komen wij nog vaak en uitgebreid op het APF terug. Voor nu volstaan wij met een korte “opfrisser”:

- Het APF kent een andere zekerheidsmaatstaf m.b.t. het opgebouwde pensioen dan een verzekeraar. Net als bij andere soorten pensioenfondsen is die 97,5 % i.p.v. 99,5 %. Daarnaast kan een APF als het nodig is pensioenen korten. Dat kan een verzekeraar niet;
- Maar ook, de (forse) garantieopslagen die verzekeraars in hun premie verdisconteren zijn bij een APF lager. Daarnaast heeft een APF meer beleggingsvrijheid. Er is dus bij een APF anderzijds kans op een lagere premie en hogere toeslagen (indexatie). NB: de praktijk moet dit nog wel uitwijzen!
- Een APF kent financieel gescheiden “collectiviteitskringen” (ringfencing) waarbinnen één of meerdere pensioenregelingen van één of meerdere werkgevers uitgevoerd kunnen worden.

Voor wie is een APF interessant?

Er zijn 3 “doelgroepen”:

- Ondernemingspensioenfondsen:
Het aantal ondernemingspensioenfondsen is sinds 2004 met ca. 75 % afgenomen. De druk op de resterende fondsen blijft aanhouden, een verdere afname wordt verwacht. De overstap naar een APF kán een oplossing zijn.

- DB pensioenregelingen bij een verzekeraar:
De premie voor Defined Benefit (DB) regelingen (eind- en middelloon) stijgt fors door de lage marktrente en hoge levensverwachting terwijl het uitzicht op toeslagen (indexatie) beperkt is. Ook hier kán overstap naar een APF een oplossing zijn.
- DC pensioenregelingen bij een verzekeraar:
In de uitvoering van een Defined Contribution (DC) regeling (beschikbare premieregeling) wordt de uitvoerder (verzekeraar en PPI) beperkt in de beleggingen. Die moeten in de aanloop naar de pensioendatum worden afgebouwd (life cycle) en tijdens de uitkeringsfase mag niet belegd worden. Die regel geldt niet voor een APF, dus de overstap kán interessant zijn. NB: voor verzekeraars en PPI's is een verruiming van de wet op komst ([Wetsvoorstel variabele pensioenuitkering](#)).

Planning APF

De Wet APF gaat weliswaar in per 01-01-2016, maar daarmee is de kous nog niet af. APF'n moeten eerst nog een vergunningsperiode bij de Nederlandsche Bank doorlopen. Dan wordt ook duidelijk in welke mate APF pensioenpremies en APF vooruitzichten op toeslagverlening verschillen van verzekeraars. Er zijn meerdere APF'n in oprichting. De verwachting is dat in het voorjaar 2016 de eerste APF'n op de markt zullen verschijnen.

Tips voor de OR

- De overstap naar een APF betekent een drastische wijziging van de pensioenregeling. Onderzoek het instemmingsrecht dat jouw OR heeft m.b.t. pensioen. Daarover lees je [hier](#) meer;
- Volg het APF nieuws in deze Pensioen ProjectOR. Wij komen dit jaar nog vaak en uitgebreid terug op het belangrijke thema APF.

Gratis update tool Pensioenfondsen in Perspectief

Ieder kwartaal brengen wij de vermogenspositie van pensioenfondsen in beeld. Deze tool is gratis en eenvoudig te downloaden...

Jouw pensioenfonds in beeld

Met de tool Pensioenfondsen in Perspectief geven we je ieder kwartaal inzicht in de vermogenspositie van jouw pensioenfonds. Dat doen we op basis van gegevens van De Nederlandsche Bank (DNB). Met deze tool kun je ook het eigen pensioenfonds ook vergelijken met andere fondsen. Deze update is gebaseerd op de gegevens DNB van het 3^e kwartaal 2015. We hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt om tevens de zoekfunctie te vereenvoudigen.

Klik [hier](#) en download gratis de tool.

Tip voor de OR

- In veel gevallen wordt besloten om de pensioenregeling niet langer door het eigen ondernemingspensioenfonds te laten uitvoeren. De omvang en vermogenspositie die uit deze tool blijken kunnen (!) een aanwijzing zijn dat dit wellicht onderwerp van gesprek is bij werkgever en/of pensioenfondsbestuur. Vraag er naar.